

RIJKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

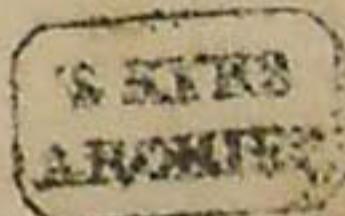
COLLECTIE RIJKSARCHIEF

15

Voudrichem,
Dat Register vanden Leenen des
Huijs ende Heerlicheyt van Althenae,
Beginnende de Anno xvij vijfenvijftich,
Gehouden bij tijden van Willem van Hanegreef,
in sijnen tijt Drost ende Stadthouder vande Leenen,
voornlyk totten xxvij. Dach van September
af A: lvij. totten Dach van
anno xvij. ende

Ende dat bij tijden van Jan Schellart, oock in
sijnen tijt Drost ende Stadthouder voornlyk alsoen

N. o. m.

2

Boudrichem

so. ii

Ick Jan Schellarts als D'officier
ende Stadhouder vanden leuen des huys ende
Heerlijchheids van Althina door Conde een myje
gelijcken dat voor mij ende mannin van lieue ge-
comen is Gouverneur Meester Anthonis Gorvarts soom
ende heeft van mij als Stadhouder voor schreven dor
schat drie merren lants gelijcet inden gerichte van
Boudrichem daer Luytwaarts naest gelande te
gen Willen Henrick Emoets Erre enden oortwaert
Alidt Adriens Doekhaer van Persijn / streckende
vanden hoochlandtsche Steere tot der vaert see
ghe toe hem aenbekoren byden overlijden van syne
moeder Adriana Willen Reijersjin vander Brug
gen Doekhaer ende iek Jan Schellarts hebbeden
voornome Gouverneur Anthonissen de se voornam
de drie merren lants verlijct ende verstant verlijct
de ende verstante miss deghen leue briere behouden
voor hem ende sijnen naemelingen vanden hee
re ende vrouwe van Althina ende haer naest
molingen tot alijdecker als de voornome Adri
na ende haer voorfater dat tot desen daghe toe genou
den hebben behoudecker die voornome Meester
Anthonis Gorvarts sijnen vader de lijftochte daer
van zinde haer lanc ende hie van heeft hael
de gedtende manschap gedron

behoudelijck alijt den Heere ende vrouwen van
Althenaeus haers goets recht ende eenen jegelijcken
als syn heire sijn bij annde overgeweest als man,
nach van hem

Woudrichem

So 486

Ich Henrick Bentijnck als drost
saert ende Stadthouder vander lordan des huys
ende heerscheyt van Althenaeus doorn Conde
dat voor mij als Stadthouder ende mannek van
leyen der heerscheyt voornompt gecomen is
Gorre Antoonis son ende droech op ende over
in mijnen handen als Stadthouder drie merken
landts geloge inde prechte van Woudrichem
daer na gijden den naest geledt leggen Willim
Henrick Emonts son Grijn Noeder Alijdt Adri
achs dochter van Dotsjins Strickhinde vande
hoochlandsche Aech aff tot die . . . stege
te ende dat hyn behoef van Heijmerrick de Ro
man ende bekende acyde voor schreue driemir
gen landts ghelyk Recht off actie niet te be
houden dit gedane synde hetjick de voor schreue
drie merken landts verdonime vertelt ende ver
lent vertellie ende verleue mits behou den voor
nomde Heijmerrick de Roman tot een onverkla
lyck Althenaeus Erfdeel aldaer manieren als

3

ghoorst Anthoenissoon ende sijnen voorsatren sel
re tot dese dag toe vander Heerlijckeit van al
herna gehouden hebben behoudtijcken alsijs
mij genadighert den priester van hoorn syn voets
rechz ende eenen yegelijcken tijen ende den
voornomde Hugmireck de Romen heeft mij
genadie heer hulde gedt ende manschap ge,
dach nach behoorde ende hie wachten bij achter
de oor Cornelis Schellairtz Ambochts heere
vanden hille ende Henrick van Loosjen Actum
twintigste Myrij anno sesen gestigheit onder
eigel gelichet

Rijswijck so 15

Ick Jan Schellairtz Drostairt
ende Stadhouder vander loren des huys
ende Heerlijckeit van Althonae, door Condy
dat voor mij ende mannen van hen hiet nae
genoemt gecomen is Soncker Ghoeft van
Haestrecht Herr tot Drunen ende heestort
ghestelt voor mannen van hen Matyrs van
Loosje indi Myrter Anthoenis Gortissoon op
ten achthieden Augusij anno achtentwintig
tigh in handen van mijnen Genadione heere
van Hoorn als kerret tot Althonae, off mij als

Eijen bennige Stadhouder, vijf mynlands
gelegen in den dorps van Kijswijck daer vanden
twijc morgen Sinte Anthoenis ghislot, tot woning
driekomt off is gelogen oestwacht ende Jan van
Kijswijck landt westwacht ende daer vanden
driemorgen Aert van Antwerpen ende den Schoe,
vienis landt naest is gelogen noortwacht ende
der Gathuijsse Landt van Sinte Gertruyden
den bryghe Lijtwaarts gelijcken de hoge Campen
ende dat tot behoef van Cornelis Vincx Aeris,
soen poorter tot Gorniechen welche Oijf my
gen landes Ick Jan Schellacht als Stadhouer
der voornempt by opdraghe berichtenisse des
voornamde Soncker Ghort van Haastrecht der
lijt ende verlente hebbet verlyde ende verloene
mits dese fratre Cornelis Vincx voorst.
hem Eijnde groen ende nadcomelingen te hou
den vanden Heere en vrouwen van Alkmaer
ende haren nadcomelingen ende dat tot affe,
ken Rechten als Soncker Ghort voorst en
de sime voorsaten die tot dese daghe toe bin
den heire en vrouwen van Alkmaer behoren
gehouden hebbet gehad, beeldelijck afft dat
Heere ende vrouwe van Alkmaer hars Ghore
rechtes endt een geslecken tijm hier drach
by ach ende ont afft mannen van den Jan van
Kijswijck mitte hie en willen willender
tot gneffen in vironde der waerheit heb
ick Jan Schellacht als Stadhouder voorst

16

mijnen Segel aen de slyt brieft gehangen op den
twintigsten November aen vijf
hundert achten vijftig

Rijswijk

so 15.80.

Ick Jan Schellarts als Drost
ende Stadhouder vanden leen van des Kuijs ende
Heerlycheit van Alphenae, van Wegen ende Vrijheit
naem des Edelen hooch geboren vermogenen Hee-
ren, Heer Philips van Montmorancie Griffier
tot hoorn, Heere vanden lande van nevelscheveld,
Cortelsom, Bocholt, Brugel & Cominchlickon
Majestets Admiraal Capiteyn ende Stadt-
houder generael vanden Vorstendom Gelre en
de den Proefschap van Eutphen Ridder van
den oorden des Gulden Vlies & der Condy allen
huiden overmits de slyt dat slyt van Wegen miss
genadijk Herrin Voornoompt in Aedenwoerdig-
keijt sinne Van henn hiech naer genoompt
overlijt ende verleent hebben Berlikon ende Oss
seene overmits de slyt Brieftje Adriach
van Rijswick een gesetzel beloopen mit Ippa
per huijsinge aen die een Zijde ende die . . .
steige aen die ander sijde streeckende van
der, Heegen aff totten Strom toe gelijck dat slyt
van Rijswick sijnen vader ende anderen slyt over-

Satzr. Eschre huijs beseten ende gebruikt heb
ben gehad vanden Heere ende vrouwe van
Althenee vornompt inde Eschre van hem
vijden alsijs te sien gehouden hebber gehad
behoudelijck alsijs den Heer ende vrouwen van
Althenee haer goets Recht inde eenige jere
sijcken tijne hierwaerdijc an ende over
als mannek van den Cornelis van Rijswijck
ende Balthazar van Goyr in de orennder
waerheit loo het jan Scellairs als trost ende
stadhouder vornompt desen brieftre be
segelt op huyden den Sint Maerten dach van
december anno vijftig hondert ende negentende
vijftig

Rijswijck

so 16

Ick Jan Schellart als Proffant
ende Stadhouder vanden landt des Kynigen
de heilijckheit van Althenee van Vreden ende
Vrijten Naem des Edelen hooch gebooren vor
meynde Heeren Herr philipp van Montone
vijncijc griffier tot hooren Heere vanden
lande van Norelde Althenee Werv Caster
sem Bockolt Brugge Coninclicken Ma
jestijs Admiraet Capitein ende Stadhouder
Generael vanden Vorstendom Gelre ende den

5

Graeffschap van Zutphyn / Kijder vander oor
den des gouden vries & den Conde allen Lijden
vermits deh dat ick van Eijgen myns benadighe
keeren voornompt in segen voordigheit sijne
mannen van hem hiech naer genoemt grylde
ende verleent hooch verlyke ende verleene mits
desen mijnen briere Jan van Clootwijck als
vader ende monar ende procte ende van we
gh sijnen zoon Cornelis van Clootwijck als
nooy onmondighe Lijnde ende dat naer Toot
Floris zwet om Rijswijcks dochter de vrou
schere Tongens Moeder die Amboches Heer,
lijckeit van Rijswijck mit dat dagelijcke vericht
tot hien schellinge toe ende voort dat Dordt
deel van alle kreecker die inden selue bar
allen ende dat huys tot Rijswijck met allen
sijnen voorbehoorn mit des mogen landts gehest
ten den geft camp ende noch sijnen meesten landts
ende een hondt wach van die twee meesten ge
noemt sijn den alandick ende die andere Rijt
mogen landes en Pont gelopen afer dat huys
tot Rijswijck die vryslin eer Jan van Rijswijck
van Eijgen tot hem gemaeect heeft nach
gh houdt den brieren dach van Lijnde delick
dat Floris van Rijswijck he des voorseren
Tongens Moeder ende sijne overlaten tot deh
zach toe welken gehouden heeder vanden huys
ende heerlykeit voor sevres behoudeflyk

alijdt der voorſchrere herren ende vrouwen
van Althence haerin goets Rechtes ende een
ijegelyck tſjyne ende allos die voorſchrere
Ammer noch onmanlich was doot hooft die voor
ſchrere Jan van Clootwryck ſynen vader in
ſynder loons Zieken geþwooren ende den Eedt
overden ſanger gedaen beloende ſoo wanneer
die voorſchrere Cornelis ſynen Zoon geconner dat
ſijn tot ſijnemondige dage te conner ende den voor
ſchrene Cornelis te preſeruen voor mijne voor
nomde heere ofſte ſijnē Stadt houder in diet tijdt
om den behoorlijcken Eedt te doen daer toe staen
de hier wadern bij aen ende oter als mannek van
ien Balthaer van foer ende Hendrick van
Looflyn in den oirconde der waerheit doo hebbē
Iek Jan Schellart als droſt ende Stade houder
voorschretten deyn liek brief begele op huij
den den Grettien den Maertij anno viijftienhun
dert eylegh nach schrijven van Rijstreyck

Rijstreyck

So 108.

Iek gies schellart als droſt
daer ende Stade houder vande leue des Kyns
ende keerlijckeit van Althence door Conditat
voor my ende manne van leen der keerlic
keit voornampe geconner es Cornelis van Cloot
wryck als monber ende droſt van daten

mondigh Wrekeint van Jan van Clootwijck
 genant Salijer ende hooft den voornomde Cornelis van
 Clootwijck als voorcht voorschreue vytliet ende
 wier verstant, verlyke ende verleene mitte den die
 Ambachtes heerlykeit van Rijswijck mit dat
 dagelijc gericke tot thien schellinge toe ende
 voort dat derde deel van allen bruecken die inden
 voorschreue Ban verralle mit dat huys tot Rijswijck
 ende ses myghen landts genaempt den gerse,
 camp ende noch sene morgen ende een hondt landts
 waer van die twee morgen genaempt sijn den aln-
 dijk ende die andere vijf morgen . . . Sijn gele-
 gen achter dat huys die welkeer staen van Rijswijck
 tot van eorff tot leen genaict heit nacht
 in hond die bruste daer aff ijnde in ander manie
 re gelijk dat Tiloris van Rijswijck des voorschreue
 re verheint Morder ende haere aldarek sel-
 re vander Heerlykeit van Althenae te leringe
 honden hebb behoudelijken asteits der liere
 ende vrouwen van Althenae haer goet rechken
 de een ijegelycker sijn ende Cornelis van Cloot-
 wijck als oom inde voorcht voorschreue heit minnaer
 van Cornelis van Clootwijck Jan soon myn
 genadige Heer van Hoorn hulde Echt endeman
 Schip gedain naer behoore behoornde meede als
 dat voorschreue wrekeint gecomen sal sijn
 tot sijnemondige Jaere dat hij myn genadige
 heer Voornoemt self hulde Echt ende man

Schap Saldaen naer behoorde hijs sijn bij
acht ende overgentiel Balthazar van Poer
Jansoon Jan van Clootwijk ende Meester
Anthonie Jorissoen Leenmannen mijns
genadigh heere van Althenae voornoempt
des bireonde van desen hofstede ghele Schel
lairets Drossaert ende Stadhoudcr voornoempt
mijn Zegel benaden ach desen gehangen op huij
den den sextuenden Aprilis anno Vifflie
hondert ende tweevijftig 1622

Rijswijck 1622.

Ick Pichis Schellardt als drost
Saet ende stadhoudcr vande linc des huyß
ende heerlykeit van Althenae doep Conde
dit is deur staet ende heerlykeit van Althenae doep Conde
bij jndemontie voor my ende mannen van een hien nadere
dit staet int pijn noempt gecomen es Johen Van Dorp ende vor
capael Rijster ge soekte aln mij ghele Schellardt als stadhoudcr
der vande voorschreven leenen binne te gehuen
gen Consent te dragen Sonckraeue Baroam
van Wafenhorn - sijn en gegenwoordich huyß,
vrouwe temate Durvarens - syne
leengoden offligen inde lande van Althenae
die den voorhante dorp helen houdene es van
der heerlykeit van Althenae alle welcke
verschick ick Gillis Schellardt als stadhoudcr
vande Leen van wegen mijns ge
nadije vrouwe vrouwe Anna van Egmond

Greffinne tot Hoorn als Grondre vande lande,
van Althens voor voet ende nijet wesennde in
prejudicie van myns genadige vrouwe hoochheit
hebben ende dies aenfacende den voornom
de dorp sijn versack tae gelaten te suogen vol
comen dat gedaen synde sende opse staende voet
heeft Jan van dorp sijn voor schiere huyghrooy
die gediversijt inde voort sijf leengoederen
inden lande van Althens gelegen om medie
selre goederen nae syne doope haer lever langh
te possideeren epde te gebruycken tot harte oirba
re ende Proffite, naer vijftwintig Rechten heer
sijn by aenende overgweest Anthonis Jan son
vande Weerd Schoude tot Woudrichem ende
Balthaes van gijn als leenmannen der Kort
lijc leij voornemt heve den achten Augusti
vijftien hondert drieyestig

Rijswijk 16

Ick Hubert van Zuynder als
gemeeligh Stadhouder vande lenen des
dit behartkuyss ende heylighet van althens doen Ende
dat voor mij als gemaeligh Stadhouder
dit is ind voor schiere ende voor mannen van leander
principaelicheyt voornempt gecomen is gicht
getrouw

Schellacht Jan van Grootlaende alfoer by Gran
Gillis Schellacht Proffaat ende stadtmaunder
ende hondreder landts van Alkmaer . . . heeft eenen son
me en twey hondert Carlus guldens tot huijn
eigh slijvers Brants getreckt dat men
hem wilde Contraire ende toe laten die sel
grootwaiffen re twee hondert guldens te mooyen vullen op
zex compasseelecker huijnre ende Griffgrot genaempt
Mr. Gillis het Blanckin bruck leen vande hondreder huijn
van de hondreder ende hechtelijcheit van Alkmaer Grootcamp
steyde zeluec hondreder Grootcamp Gillis Schellacht Griff
et geletten op den Grootcamp dat van Rente te verlooke
de hondreder huijnre Grootcamp dat van Rente te verlooke
re van gelyk hondert der voorheiren gilden
seven guldens ghiet alle weleken verloock
sich huijnre van hondreder als gemachtigd had
hondreder voor huijnre den Grootcamp Gillis Schell
acht Jan van Grootlaende hondreder landts
dat gedateert vnde ende opbie, hunde vroe gelooff
van Gillis Schellacht Jan van den Grootcamp
de Gillis Schellacht Griff grot Grootcamp van
huijn Carlus guldens tafijers tot huijnre
steender Brants Merk vlietste Grot
huijnre ende den leenen genaempt Blanckin
bruck mett synen toe dit wort groot tweemeter
per landts so groet ende Grotte als de obre
aldaer gelijc is Grotte die obre portte huijn
ten Oostendrechtem alle iest tot huijnre grot
achthonderd week anno Octoer anno Griffgrot

5

hondert vierenfesch ghende en betrouwlyk gel
he Schellarts Janßen alle sach synen tijns bin
dage voorschrewe niet doe dat Gillis Schellarts
brokket voornamept dese synen tijns mogendens
mannen mitten leen bodes presentie van twee
mannen van leen aen Gillis Schellarts land
soor voornamept off ayt den Doffel oec des goets
inder eijt ende en betrouwlyk men hervinnich veer
biendage naeder macheinge niet sookh Gillis
Schellarts brokket voornamept off sijn eijt
genaen & voorschrewe moet mocht ach van den
mette stadt hondert ende leuen manner inder eijt
der heerlychheit voornamept ende heere in sijn
selft onbaen behoude lijk alijt in ihu gema
dighe heer den griffier van hoorn sijn goed
recht ende een gegelejcken & sijn welheit
staende dat Gillis Schellarts Janßen dese voor
schrewe overeen guldens sijns alijt salmo
gen losse tot allen tijden branden facte als
hem dat reliwie sal mit tweehondert der voor
schrewe guldens payment te weeten alijt da
gen der losinge gaectaer wesen sal alledineck
sonder arch off lyst hier sijn bij ach ende on
gewest Balthasar van hoir ende Jan spic
gel. . . . als personen der heerlyc
heit voornamept ende des circender heb

ieke huysrecht van Leiden als gerechtig
stadhouder gecreue mit alten landen als
vaste rechten en statuten auctoritate te totte
waer gecreue dat ende die oeffentliche oder
lepel recht

Rijswijk for 86

©ick Huyfucht van der Horst
als gerechte ghoudt van de stadt Leiden
lichaem des hofes ende reghericht van alle
de mitgouvernen van Den Goudt dat sij mij als gerechte
ghoudt van den stadt Leiden gecreue inde voorrechte van
de hofsgouvenuren afgewantelt seermer es Commissaris
van Zeyl Rijswijk Rijswijck Rijswijck Spuys van Alphen
van den hof
ende overtocht aen mij als gerechte ghoudt
houder van hove teemste Alphen ende in
Luteren steekere mit den landen gehoert
Rijswijk leendt de van Alphen en de
Luteren van drie landen en vijftien garnis
geldt van drie landen Luteren leek
ende dat dat salte van drie landen en
sich drie landen van Alphen ende die hofsgouven
rente van drie landen en drie landen giedt ende
hier ligt ons land gecreue en dat

9

alle welck verfoück jick Huisbrecht van
Serender als gemachlygh Stadhouder den
voornomde Rijswyck toe geslaen hebbent te
Comen dat gedien synde ende op staende roet
soo gelooffden Cornelis Jan Rijswyck den
voornomde Gillis Schellacx als droeffaert
vieren twintigh guld'en en thien Sluijvers gerec-
kent als voor vrije voorschreue

Ick Henrick Bentijnck Trof
faert ende Stadhouder vanden leen des soos
Kuys en keurlijcheit van Althenae Doen
Condt dat voor mijnde mannen van een
nae genoemt gecomen es Philips vandorp
naer doode Jan vandorp synen Broeder ende
hebbent den voornomde Philips vandorp wt
lyt ende verloste versige ende verleene mits
desen die hoffstade tot Avenburgh groot wesen
de twee myn landes met sijnen toe behoor
gelegen inde gerichte van Heenvijck te hou
den vanden Heere ende vrouwe van althe
nae tot een onverkuffelick Erflion ende
daer tot alhieken Rechte als Jan vandorp
ende sijne goeden t selve leen tot dein dage
tot vander keurlijcheit van Althenae gehou

den hitten behoudtijck alijt der heeren
ende vrouwen van Althenae haer goederrecht
ende een iegelycker tijm ende Philips Van
Dorp heeft hier van myn genadigh heeren
den gripper van koorn als heer tot althenae
hulde Edt ende manschap geduyt naer de
koorn ende hict tijm bij aen ende overgeveft
als lemnannich der Heerlijckeit voornoemte
Jan van Riebeeck ende Henrick Sebastiaen
van Loosby des orenoden van de sen hebick
Henrijck Bentijnck als Stadhouder myn
nen Segel benoden aen desen gehangen te
dum twaiffden May anno vijftig sech
es gelicht onder t segel

Rijswijk 1651

Ick Henrick Bentijnck als
drost en de stadhoudre vanden leen
des huys ende heerlijckeit van Althenae
doen const dat voor mij ende voor mannen
van leen der Heerlijckeit voornoemt ge
comenis Philips van Dorp naer doode
van Jan van Dorp sijns Broeder ende heb

den voornomde, Philip van Dorp vertijden,
 de verleent verlige ende verleene mids de
 sijndrachten ende een halve morgen landes
 gelegen inden gerichte van Rijswijk inden
 Ban van Honswick wacht aff die Elft
 halve morgen des grooten huysinge ende
 geest van Honswijk ende Gerids
 soen erste een naesten gelognis oefenwaerts
 ende des voorſchrere Proeftien lande ten
 naechen Wijswaarts streckende vander Vuyt,
 vliet van Worcken tot die Steghe van Honswijk
 toe ende die andere drie morgen Sijng
 Leegen aldus in hueten oeft ende oock
 west loet son naesten Ariadz van
 Erre ende streckende vander gemeynder Stra
 ten aff tot den Vuyt vliet van Vuyt wijsk
 ende van Rijswijk toe te houden vander
 Merre ende vrouwe vanden lande van Althe
 na tot een recht onverfchelyck Erfleken
 in ander manieren als Jan van Dorp ende
 sijn voorfaeter t' selve leen vander Heerlijcheyt
 van Althena gehouden hebben behoudelijken
 alius mijns Genadigh Kwart sijn grot Recht
 ende eenen iegelijcken t' sijn ende den voorn
 nome Philijs van Dorp heeft mijnen Genad
 ige keer den graue van Koorn aßmeere tot